

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: V. C.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2022, ve věci starobního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V žalobě doručené zdejšímu soudu dne 22. 9. 2022 žalobkyně nesouhlasila s rozhodnutím žalované ze dne 31. 8. 2022, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaná zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí z 19. 7. 2022, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o starobní důchod. Důvodem zamítnutí žádosti i zamítnutí námitek byl závěr žalované o tom, že žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění. Žalobkyně v žalobě poukázala na svůj špatný zdravotní stav, který ji znemožňuje pracovat. Uvedla, že od roku 2020 pobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, a byla proto vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání. Neví, jak má svou situaci řešit.
2. Žalovaná ve svém vyjádření zopakovala důvody, na kterých je vystavěno napadené rozhodnutí.

3. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 31. 8. 2022 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez jednání podle § 51 s. ř. s., protože oba účastníci řízení s tímto postupem souhlasili. Žalobkyně svůj souhlas vyjádřila tím, že nereagovala na výzvu z 31. 10. 2022, která jí byla doručena dne 12. 12. 2022.
4. Z připojeného správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně požádala o starobní důchod. Dne 19. 7. 2022 byla její žádost zamítnuta pro nedosažení potřebné doby pojištění. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 28. 7. 2022 námitky, ve kterých uvedla, že je zdravotně znevýhodněna od roku 2011, a proto je dlouhodobě evidována na úřadu práce. Špatný zdravotní stav ji znemožňuje jít do práce. O námitkách žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím, ve kterém se ztotožnila s názorem vyjádřeným v prvostupňovém rozhodnutí, že žalobkyně nesplňuje potřebnou dobu pojištění. K námitce špatného zdravotního stavu žalovaná poukázala na nesplnění podmínek podle § 29 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), který stanovuje nárok na starobní důchod pro pojištěnce, jež splňuje podmínky na invalidní důchod.
5. Krajský soud o argumentech žalobkyně uvážil následovně.
6. Podmínky pro vznik nároku na starobní důchod vyplývají z § 28 zákona o důchodovém pojištění. Jsou jimi: 1. získání potřebné doby pojištění, 2. dosažení stanoveného věku, 3. splnění dalších podmínek stanovených zákonem. Všechny tyto podmínky musí být splněny současně. Správní orgán nemá žádnou možnost uvážit, že splnění některé z nich nebude vyžadovat.
7. Mezi účastníky není sporné, že žalobkyně dne 1. 5. 2022 dosáhla důchodového věku, který v jejím případě činí 61 let a 2 měsíce.
8. Sporné je splnění podmínky potřebné doby pojištění. Žalobkyně získala 22 roků a 163 dnů doby pojištění.
9. Zákon o důchodovém pojištění upravil tři způsoby, jak dosáhnout potřebné doby pojištění. Prvním způsobem je dosažení tzv. základní potřebné doby pojištění. Pro žalobkyni platí § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění, podle kterého *pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 35 let a dosáhl důchodového věku po roce 2018*. Žalobkyně dosáhla důchodového věku po roce 2018 (v roce 2022), potřebuje tedy pojištění v délce 35 let. Tuto podmínku žalobkyně nesplňuje, protože získala jen 22 roků a 163 dnů pojištění.
10. Pro pojištěnce, kteří tuto základní potřebnou dobu pojištění nesplňují, stanoví zákon v odstavci druhém kratší potřebnou dobu pojištění, při vyšším důchodovém věku. Na případ žalobkyně dopadá § 29 odst. 2 písm. f) zákona o důchodovém pojištění, podle kterého *pojištěnec má nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození*. Ani tuto podmínku však žalobkyně nesplňuje. Sice dosáhla potřebné doby pojištění nejméně 20 let, nedosáhla však zvýšeného důchodového věku, který v jejím případě činí (nesporně) 69 let a 4 měsíce, protože žalobkyni bylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí 61 let a 5 měsíců

(žalobkyně se narodila 1. 3. 1961).

11. Poslední možností je pak postup podle odstavce čtvrtého téhož ustanovení. Ten pro pojištěnce, který nesplnil žádnou ze shora uvedených možností, stanoví pro vznik nároku na starobní důchod věk 65 let a splnění podmínky pro nárok na invalidní důchod podle § 38 odst. a) nebo b) zákona o důchodovém pojištění. Těmito podmínkami jsou invalidita a získání potřebné doby pojištění pro invalidní důchod (ledaže invalidita vznikla následkem pracovního úrazu, což není případ žalobkyně). Žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze konstatovala, že žalobkyně nesplnila podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod. Toto stručné odůvodnění je na samé hranici přezkoumatelnosti. Na správnost rozhodnutí však nemá vliv, protože žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí nesplnila první podmínku dosažení, kterou je věk 65 let, když měla pouze 61 let a 5 měsíců. Zabývat se splněním podmínek pro invalidní důchod je proto nadbytečné.
12. Žádnou další možnost pro přiznání starobního důchodu zákon o důchodovém pojištění nedává. To, že žalobkyně nepracovala, resp. nepracuje, z důvodu svého nepříznivého zdravotního stavu, nehraje pro splnění doby pojištění žádnou roli. Jak bylo vysvětleno výše, špatný zdravotní stav je zohledňován pouze v třetím případě, tedy po dosažení věku 65 let. V takovém případě není třeba splnit potřebnou dobu pojištění pro účely starobního důchodu, pokud žalobkyně splní podmínky pro přiznání invalidního důchodu. Zdravotní stav má také vliv na výpočet doby pojištění v situaci, kdy pojištěnec pobírá nebo pobíral invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo tzv. plný invalidní důchod (§11 odst. 2 první věta ve spojení s § 16 odst. 4 písm. b) zákona o důchodovém pojištění), a to tak, že doba, kdy pojištěnec pobíral invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně nebo plného invalidního důchodu, se započítává do doby pojištění. V žalobě žalobkyně namítla, že jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně v roce 2020. I kdyby skutečně pobírala invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, ani při započtení této doby pojištění by nedosáhla základní doby pojištění 35 let.
13. Za této situace je napadené rozhodnutí zákonné a věcně správné, protože žalobkyně ke dni jeho vydání nesplnila podmínky pro vznik nároku na starobní důchod. Špatný zdravotní stav, vedoucí podle žalobkyně k tomu, že nepracovala a nezískala proto ke dni vydání napadeného rozhodnutí potřebnou dobu pojištění, žalovaná správně považovala za nedůvodný. Žalobkyni za této situace nezbyvá než počkat do doby, než splní některý ze shora popsanych způsobů, jak potřebnou dobu pojištění dosáhnout. Tedy buď počkat, než jí bude 69 let a 4 měsíce nebo než jí bude 65 let a bude splňovat podmínky pro přiznání invalidního důchodu.
14. Žaloba není důvodná a krajský soud ji zamítl podle § 78 odst. 1 s. ř. s.
15. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, která v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšné žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 2. října 2023

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně